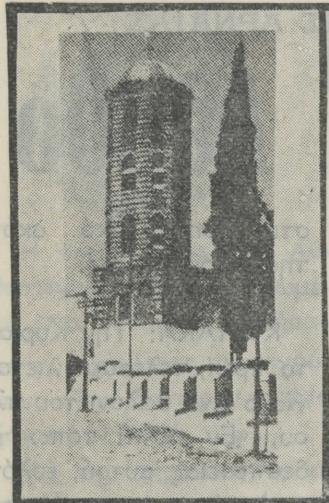

Κότσιανος Στέφανος
Πολύγυρος

ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ ΤΑΧΤΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ

Κείμενο
Στέφανος Στέφανος

2.000.000

άντίλαδοι της ΑΡΝΑΙΑΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

ΔΕΝ ΜΕ' ΘΑΜΒΩΝΕΙ ΠΑΘΟΣ
ΧΑΝΕΝΑ· ΕΓΟ' ΤΗΝ ΛΥΡΑΝ
ΚΤΥΠΑΡ, ΧΛΙ' ΟΛΦΡΟΣ ΣΤΕΧΩΜΑΙ
ΣΙΜΑ' ΕΙΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΑΤΟΣ ΜΟΥ
Τ' ΑΝΟΙΚΤΟΝ ΣΤΟΜΑ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΒΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
της Εκπολιτιστικής
και Επιμορφωτικής
Εταιρείας Αρναίας

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΑΡΝΑΙΑ Χαλκιδικής
Τηλέφωνο (0372) 22-049

Χρόνος 8ος

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1984
ΑΡΙΑΜΟΣ ΦΤΔΛΟΤ 72

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ: η μέρα που νοιώθουμε

περηφανοί χια τους κοντινούς μας προχονούς

Μ' ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΟΡΤΑΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΤΟ «ΕΠΟΣ ΤΟΥ '40».

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΤΕΦΑΝΟ

..... Αυτή τη φορά, σ' αυτόν το χώρο του Κύριου Άρθρου (τον περιπαθή πολλές φορές), θα υπάρξει μια εξαίρεση.

Αυτή τη φορά δε θα γράψουμε για επετείους και «καυτά» προβλήματα. Δε θα βγάλουμε λόγους πανηγυρικούς. Δε θα βγάλουμε την κουλτούρα της φιλοσοφίας μας —και της φιλολογίας μας—, τη σκέψη μας και τα μυνήματα των πολιτιστικών μας προβλημάτισμων.

Αυτή τη φορά θα σταθούμε, για μια στιγμή, κει πάνω αριστερά, στο φωτογραφιμένο σύμβολο της Εφημερίδας μας και του τόπου μας: Στον Άγιο Στέφανο.

Σ' αυτή, λοιπόν, την ειδική, ας πούμε έτοι εξαίρεση, γενικό το προσκλητήριο για κάθε Αρνιώτη.

Προσκλητήριο για τον Άγιο Στέφανο.

— Ελάτε στην Εκκλησία μας σήμερα. Εκεί όπου καθένας από μας ξεχνά τα κόμματα.

Γιορτάστηκε και πάλι, όπως κάθε χρόνο η μεγάλη επέτειος του ΟΧΙ και του έπους του 1940. Γιορτάστηκε η μέρα που σημάδεψε ανεξίτηλα την νεότερη Ιστορία μας. Η μέρα, που μας κάνει να νοιώθουμε περηφανοί και για τους κοντινούς προγόνους μας. Και γιορτάστηκε από όλον τον Ελληνικό λαό, που συγκεντρώθηκε για να διατρανώσει εκείνη την άρνηση — τη δεύτερη μεγάλη άρνηση στην Ιστορία μας μετά το «ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ» του Λεωνίδα.

Οι Έλληνες του 40, τόλιμησαν να δώσουν, σαν απάντηση στις κατακτητικές επιθυμίες των συμμάχων του φασισμού, αυτή την άρνηση ενάντια στο άδικο, στη στέρηση της ελευθερίας στην παραδίσιαση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής αικεραιότητας της χώρας μας. Και πολέμησαν όλοι σαν ένας, με ομο-

γονοί εκείνης της ηρωικής γενιάς.

Ενστερνιστήκαμε τα μηνύματά τους, τζι παρακαταθήκες τους. Νιώσαμε το σκοπό, την ουσία της θυσίας του. Γι' αυτό και για τα ξανα-

δων, απαγγέλθηκαν ποιήματα και έγιναν ομιλίες για τη σημασία και το νόημα του ΟΧΙ.

Το πρωί της 28ης, η φιλαρμονική του Δήμου, παιανίζοντας πατριωτικά τραγούδια, γύρισε όλη την Αρναία και στη συνέχεια έγινε η έπαρση της σημαίας στην κεντρική πλατεία.

Στις 10.30, στον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων, τελέστηκε με επισήμοτη δέηση και η κατάθεση στεφανιών απ' τις Αρχές και τα Σχολεία της πόλης μας και η τήρηση ενός λεπτού σιγής.

Στη συνέχεια, με τη συνοδεία της φιλαρμονικής

ράνουμε για άλλη μια φορά πως ο πόλεμος μόνο δεινά φέρνει.

Ακολούθησε, στο ηρώω των πεσόντων, η επιμνημόσυνη δέηση και η κατάθεση στεφανιών απ' τις Αρχές και τα Σχολεία της πόλης μας και η τήρηση ενός λεπτού σιγής.

Στη συνέχεια, με τη συνοδεία της φιλαρμονικής

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΤΕΦΑΝΟ

..... Αυτή τη φορά, σ' αυτόν το χώρο του Κύριου 'Άρθρου (τον περιπαθή πολλές φορές), θα υπάρξει μια εξαίρεση.

Αυτή τη φορά δε θα γράψουμε για επετείους και «καυτά» προβλήματα. Δε θα βγάλουμε λόγους πανηγυρικούς. Δε θα βγάλουμε την κουλτούρα της φιλοσοφίας μας —και της φιλολογίας μας—, τη σκέψη μας και τα μυνήματα των πολιτιστικών μας προβλημάτισμα.

Αυτή τη φορά θα σταθούμε, για μια στιγμή, κει πάνω αριστερά, στο φωτογραφημένο σύμβολο της Εφημερίδας μας και του τόπου μας: **Στον Άγιο Στέφανο.**

Σ' αυτή, λοιπόν, την ειδική, ας πούμε έτοις εξαίρεση, γενικό το προσκλητήριο για κάθε Αρνιώτη.

Προσκλητήριο για τον Άγιο Στέφανο.

— Ελάτε στην Εκκλησία μας σήμερα. Εκεί όπου καθένας από μας ξεχνά τα κόμματα. Ξεχνά τις αντιθέσεις μας. Τα παράπονά μας. Τις διαφορές και τα πάθη μας. Εκεί, που ο καθένας μας, ξεχνάει τις ελλίφεις του, τα προβλήματα, τις φιλοδοξίες, τους πόνους και την αγωνία της βιοπάλης του. Εκεί, μέσα στο κέντρο, στην ψυχή της Αρνιώτικης συνείδησης. Στο χώρο της προσευχής, της ελπίδας, της θρησκείας μας.

Στον Άγιο Στέφανο.

Φτειάχνουμε σήμερα την Εκκλησία μας. Επισκευάζουμε τον Άγιο Στέφανο.

Έργο βαρύ και δύσκολο. Χρειάζεται αγώνας ατέλειωτος. Χρειάζεται προσπάθεια μεγάλη, πίστη στο σκοπό, συμπαράσταση από όλους. Χρειάζονται δραχμές ...

... Αυτή τη φορά, σ' αυτόν το χώρο του Κύριου 'Άρθρου, θα μπει το κομμάτι αυτό, σαν Είδος.

Και θ' απευθύνεται σ' όλους εκείνους που, για όποιους λόγους, ακόμα δεν το πληροφορήθηκαν. Θ, απευθύνονται και σ' αυτούς τους δικούς μας που βρίσκονται στην ξενοποιία και που τα νέα από την πατρίδα φτάνουν αργά.

Πληροφορούμε λοιπόν, γι' αυτόν τον αγώνα που ξεκινήσαμε, όλους.

Ενημερώνουμε πως γίνεται μια ριζική και δαπανηρή ανακαίνηση στον Άγιο Στέφανο, μια κι ο χρόνος άφεσε, με τη γνωστή του απλοχεριά, πολλά προβληματικά σημάδια επάνω του. Υπήρχε πράγματι Πρόβλημα στην Εκκλησία της Μητρόπολης μας —που έπρεπε και για τεχνικούς αλλά και για ιθικούς λόγους να λυθεί και μάλιστα γρήγορα.

Τίποτε άλλο.

Συνέχ., σελ., 2

1940. Γιορτάστηκε η μέρα που σημάδεψε ανεξίτηλα την νεότερη Ιστορία μας. Η μέρα, που μας κάνει να νοιώθουμε περήφανοι και για τους κοντινούς προγόνους μας. Και γιορτάστηκε από όλον τον Ελληνικό λαό, που συγκεντρώθηκε για να διατρανώσει εκείνη την άρνηση — τη δεύτερη μεγάλη άρνηση στην Ιστορία μας μετά το **«ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ»** του Λεωνίδα.

Οι Έλληνες του 40, τόλι μησαν νὰ δώσουν, σαν απάντηση στις κατακτητικές επιθυμίες των συμμάχων του φασισμού, αυτή την άρνηση ενάντια στο άδικο, στη στέρηση της ελευθερίας στην παραβίαση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας μας. Και πολέμησαν όλοι σαν ένας, με ομοψυχία και ενότητα — κρυφό προτεέρημα της φυλής μας στις δύσκολες ώρες — με το χαμόγελο στα χείλη.

Η αίσθηση του καθήκοντος προς την πατρίδα και το μέγεθος των ηθικών αξιών για τις οποίες πολεμούσαν, τους εξαύλωναν, τους έδιναν τη δύναμη να ξεπερνούν τα τεράστια προβλήματα για την επιβίωση, την πείνα, την κούραση, την αϋπνία, και να αντιμετωπίζουν ψύχραιμα τον θάνατο του φίλου, του αδελφού, του συντρόφου, να παραβλέψουν την δική τους μοίρα, ν' αντιμετωπίζουν τα στοιχεία της φύσεως και τον τεράστιο — άριστα εξοπλισμένο — εχθρό. Ήταν άνθρωποι απλοί, ο λαός. Μα η θυσία τους έκανε ήρωες, ημίθεους.

Και δροντοφώναξαν ΟΧΙ που έγινε παιάνας, έγινε τραγούδι και ο αντίπαλος το μετέφερε στην Πίνδο, στην πρώτη γραμμή του πολέμου. Ήταν ό,τι εξέφραζε η συνείδησή τους στην ιταμή πρόκληση. Ήταν η κοσμοθεωρία τους.

Είμαστε οι άμεσοι από-

για τη σημασία και το νόημα του ΟΧΙ.

Το πρώι της 28ης, η φιλαρμονική του Δήμου, παι ανίζοντας πατριωτικά τραγούδια, γύρισε όλη την Αρνιά και στη συνέχεια έγινε η έπαρση της σημαίας στην κεντρική πλατεία.

Στις 10.30, στον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων, τελέστηκε με επιστημότητα η δοξολογία και μίλησε, για το νόημα της ημέρας, ο Λυκειάρχης του Γενικού Λυκείου Αρναίας κ. Ιωάννης Πύρρος, ο οποί-

ράνουμε για άλλη μια φορά πως ο πόλεμος μόνο δεινά φέρνει.

Ακολούθησε, στο ηρώω των πεσόντων, η επιμνημόσυνη δέηση και η κατάθεση στεφανιών απ' τις Αρχές και τα Σχολεία της πόλης μας και η τήρηση ενός λεπτού σιγής.

Στη συνέχεια, με τη συνοδεία της φιλαρμονικής

φέρνουμε στη μνήμη μας.

Έτοι, και κατά τα καθιερωμένα, γιορτάσαμε και στην πόλη μας το ΟΧΙ, την επέτειο του '40.

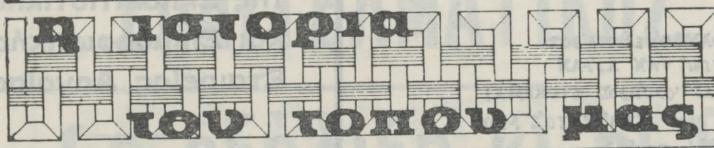
Στις 26 Οκτωβρίου, στα σχολεία όλων των βαθμί-

ος, με γλώσσα απλή και με φράσεις μεστές σε νοήματα, αναφέρθηκε στον πατριωτισμό, ηρωϊσμό και στο ανεπανάληπτο έργο της γενιάς του '40, μεταφέροντας έτοις νοερά το εκκλησίασμα στη φρικτή εκείνη εποχή και να συμπε-

του Δήμου, έγινε η παρέλαση. Με τις εποίημες φορεσιές και με τις γαλανόλευκες μπροστά, που κυμάτιζαν περήφανα και έφερναν ρίγη συγκινήσεως, παρέλασαν τα παιδιά μας, τα νιάτα, οι συνεχιστές της μεγάλης, της ελεύθερης πορείας του Έθνους μας.

Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με την υποστολή της σημαίας το απόγευμα της Ιδιαίς ημέρας.

ΜΙΑ ΥΠΕΡΟΧΗ 8ΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΙΑΡΙΓΚΟΒΗΣ 1926

Ενοικίο από την εβδομαδιαία λαϊκή αγορά

Το Κοινωνικό Συμβούλιον Λιαριγκόχης συγκείμενον εκ του προέδρου αυτοῦ κ. Κων. νου Τσακνάκη και των συμβούλων Κ. Μήτσιου, Β. Κεχαγιά, Αστ. Παπαστρέιου, Δημοσθένη Σιώπη, Β. Βαλλιάνου και Χρ. Πάχτα συνήλθε εις συνδρίαν νομίμως σήμερον την 23 του μηνός Μαρτίου του έτους 1925 ημέραν και ώραν 10η π.μ.

Ο πρόεδρος εκθέτει ότι εκ των εμπορευμάτων των πωλουμένων κατά την εβδομαδιαίαν αγοράν γενομένην εν Λιαριγκόθης και εις τω ορισμένων γνωστώ τόπω της πλατείας της Αγοράς και διαφόρους άλλας πλατείας της κοινότητος, δεν επιστρέφεται η είσπραξις δικαιωμάτων υπό τύπον φόρου ανίων και εμπορευμάτων ως συνέδαινε επί του παλαιού Δημοτικού καθεστώτος, δυνάμει όμως του άρθρου 1 του νόμου 2435 η κοινότης δύναται να προσπορισθή έσσοδον δι' επιβολής δικαιωμάτων επί της χρήσεις του τόπου της Αγοράς.

Τα δικαιώματα ταῦτα κανονίζει το Κοινωνικό Συμβούλιον ως βάση κατά τον

της Κοινότητος άνευ αισθητής πιέσεως των ανταλλασσομένων. Το Κοινωνικό Συμβούλιον λαβών υπ' όψη τας υπό του κ. Προέδρου εκτιθέντα κατά το άρθρον II του Νόμου 2435 περί των Δημοτικών και Κοινωνικών φόρων

Αποφασίζει

Επιβάλλεται η πληρωμή δικαιωμάτων δια την χρήσιν του τόπου εις την εβδομαδιαίαν αγοράν της Κοινότητος άτινα κανονίζει ως έπεται.

1) Δι' έκαστον τετραγωνικόν μέτρον καταλαμβάνομενον υπό εκθέματος κατά γης δραχμάς δύο (2).

2) Δι' έκαστον ίππον, ημίονον, διούν, αγαλάδα καταλαμβάνοντα επιφάνειαν δύο τετραγωνικών μέτρων δραχμάς πέντε (5).

3) Δι' έκαστον μικρόν ζών καταλαμβάνον επιφάνειαν ενός τετραγωνικού μέτρου δραχμάς δύο (2).

4) Δι' έκαστον κάθισμα εκτιθέμενον υπό των καφετεπώλων και πωλητών οινοπνευματώδων ποτών δι' ολόκληρον το οικονομικόν έτος 25—26 δραχμάς τεσσαράκοντα (40).

Η Λέσβος είναι το τέταρτο σε έκταση νησί της Ελλάδας. Βρίσκεται στο ΒΑ Αιγαίο κοντά στη Μικρασιατική ακτή. Είναι ορεινή με το δουνό «Όλυμπος» και άλλα υψώματα, τις δύο εύφορες πεδιάδες Γέας και Καλλονής με τους ομώνυμους γραφικούς κόλπους τους. Είναι ηφαιστειογενής με πολλές θερμές πηγές, απέραντους ελαιώνες, πολλά αμπέλια, λαχανόκηπους, φυσικές καλλονές και ιερά προσκυνήματα και μεγάλη τουριστική κίνηση.

Διάσημοι είναι οι πινευματικοί άνθρωποι που ανάδειξε: ποιητές και μουσικοί (Αλικαίος, Σαπφώ, Αρίονας, Τέρπανδρος), σοφοί (Πιττακός, Θεόφραστος, που ήταν μαθητής του Αριστοτέλη), ο Καρές (διδάσκαλος του γένους), ο Μυριδήλης (νεότερος ποιητής), πολλοί φημισμένοι κληρικοί και άγιοι.

Στο όμορφο αυτό νησί η Ιερά Μητρόπολη Αγ. Όρους ήσκαι Αρδαμερίου οργάνωσε με πολύ μελετημένο πρόγραμμα οκταήμερη (1-8 Σεπτεμβρίου) προσκυνηματική εκδρομή. Αρχηγός

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Πήραμε τις συνδρομές των παρακάτω συνδρομητών και τους ευχαριστούμε:

ΑΠΟ 300 δρχ. Ρήγας Γιώργος του Παντ.

ΑΠΟ 500 δρχ. Τσόχας Γεώργιος του Ι., Κεχαγιάς Ιωάννης του Χρ., Κατσιαμούρης Νικόλαος, Κατσιαμούρη Μαγδαληνή, Καλυβιώτης Κ. του Χρ., Οκταπωδάς Παναγιώτης Οκταπωδάς Γεωργίας

ΑΠΟ ΤΟΝ Ν. ΚΑΤΣΑΜΟΥΡΗ

ο αρχιμανδρίτης ιεροκήρυκας της Μητροπόλεως κ. Χρυσόστομος Μαΐδωνης, συνοδηγοί και συλλειτουργοί οι εφημέριοι κ. Β. Πραδίτας (Αρναίας) και κ. Μανώλης Κεχαγιάς (Γοματίου). Εκδρομέis 8 άνδρες και 52 γυναίκες.

ΣΑΒΒΑΤΟ: Το Σάββατο βράδυ πριν από την αναχώρηση ο σεβασμιώτατος κ. Νικόδημος ανάπτεψε στο ναό των Αγ. Αναργύρων δέηση προς τον Κύριο για το ιερό αυτό ταξί-

δι μας, πήραμε την ευχή του και αναχωρήσαμε. Στη Θεσσαλονίκη φθάσαμε αργά, ανεβήκαμε στο πλοίο «Σαπφώ» μετά τα μεσάνυχτα και ξεκινήσαμε για ένα δεκαπεντάρωρο θαλασσινό ταξίδι. Με την επιβίβασή μας στο πλοίο αφήσαμε στη στεριά της Μακεδονικής γης τις βιοτικές μας φροντίδες, νοιώσαμε ένα ακαθόριστο αίσθημα φόβου από έλλειψη, σχεδόν σε όλους μας, εμπειρίας θαλασσινού ταξιδιού και στρέψαμε τη σκέψη μας

στο θρησκευτικό σκοπό της εκδρομής μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ: Την Κυριακή το πρωί, τελέσαμε λιετουργία σ' ένα σαλόνι του πλοίου, «Εν παντί τόπω της δεσποτείας αυτού, ευλόγει η ψυχή μου τον Κύριον», φάλλει ο «Προφητάνας Δαυίδ». Αυτό ήταν κάτιο πρωτότυπο. Το πλοίο ευλογήθηκε και όλοι εντυπωσιάσθηκαν. Το απόγευμα της Κυριακής πατήσαμε στη Λεσβιακή γη. Ανεβήκαμε αμσέως στο μοναστήρι του Λειμώνα (Ταξιαρχών) όπου είχαμε θερμή υποδοχή και φιλοξενία —κάτιο πρωτοφανές— έξη διανυκτερεύσεις και δραδυνό φαγητό. Με τη λειτουργία στο πλοίο, τη θερμή υποδοχή του Λειμώνα, τον εσπερινό της Κυριακής και τη λειτουργία το πρωί της Δευτέρας στο ναό του Αγ. Νικοδήμου, κυριολεκτικά κυράρχησε στο νου και στην ψυχή μας το θρησκευτικό συναίσθημα.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΙ - ΠΑΖΑΡ ΕΠΙΝΕ ΔΗΜ. - ΠΑΡΚΟ

πάρκιγκ φορτηγών αυτοκινήτων και τρακτέρ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

1) Βαπτίστηκε η θυγατέρα του Αγγελού Κατσάγγελου πήρε το όνομα Δέσποινα στις 30/9) 1984.

2) Βαπτίστηκε η θυγατέρα του Κων. νου Τρικαλιώτη στις 21/10) 1984 έλαβε το όνομα Αιμιλία,

3) Βαπτίστηκε η θυγατέρα του Αλέξανδρου Καραγιάννη στις 21/10) 1984 έλαβε το όνομα Μαγδαληνή.

4) Βαπτίστηκε η θυγατέρα του Χρήστου Λαλιώτη του Αγγέλου έλαβε το όνομα Αλεξάνδρα στις 29/7) 1984.

Η Αρναία φημίζεται για το μέλι της, αγνή τροφή για μικρούς και μεγάλους.

ΔΕΥΤΕΡΑ: Μετά τη θεία λειτουργία και την παροχή πρωινού, ακολούθησε η περιήγησή μας στα τεράστια κτιριακά συγκροτήματα του μοναστηριού Λειμώνα με τους έξη ναούς του, τα δύο μουσεία του και τη βιβλιοθήκη του που έχει 10.000 βιβλία. Το εκκλησιαστικό μουσείο είναι το τρίτο σε σπουδαιότητα στην Ελλάδα: (παλαιά βιβλία, χειρόγραφα, περγαμηνές, ιερά σκεύη, άμφια, χρυσοκέντητος επιτάφιος και άλλα κειμήλια).

(Συνεχίζεται)

βδομαδιάιαν αγοράν γενομένην εν Λιαριγκόβης και εις των ορισμένων γνωστών τόπων της πλατείας της Αγοράς και διαφόρους άλλας πλατείας της κοινότητος, δεν επιστρέφεται η είσπραξις δικαιωμάτων υπό τύπον φόρου ωνίων και εμπορυεμάτων ως συνέδαινε επί του παλαιοῦ Δημοτικοῦ καθεστώτος, δυνάμει όμως του άρθρου 1 του νόμου 2435δ η κοινότης δύναται να προσπορισθή έσοδον δι' επιβολής δικαιωμάτων επί της χρήσεις του τόπου της Αγοράς.

Τα δικαιώματα ταῦτα κανοίζει το Κοινοτικό Συμβούλιον ως βάση κατά τον νόμο λαμβάνεται η έκτασις του χώρου προς ταύτη δε και το είδος των εκτιθέμενων αντικειμένων. Ο πρόεδρος υποδέλει σχέδιον κανονισμού των δικαιωμάτων τούτων καθ' ό εξησφαλίζεται πρόσοδος τις υπέρ

ζει ως ἔπειται.

1) Δι' έκαστον τετραγωνικόν μέτρον καταλαμβάνοντας υπό εκθέματος κατά γης δραχμάς δύο (2).

2) Δι' έκαστον (ππον, ημίονον, δούν, αγαλάδα καταλαμβάνοντα επιφάνειαν δύο τετραγωνικών μέτρων δραχμάς πέντε (5).

3) Δι' έκαστον μικρόν ζών καταλαμβάνοντα επιφάνειαν ενός τετραγωνικού μέτρου δραχμάς δύο (2).

4) Δι' έκαστον κάθισμα εκτιθέμενον υπό των καφετωλών και πωλητών οινοπνευματωδών ποτών δι' ολόκληρον το οικονομικόν έτος 25—26 δραχμάς τεσσαράκοντα (40).

Αναγνώσθησαν τα πρακτικά και υπογράφονται.

Μεθ' ό ελύθη η Συνεδρία περί ώραν 112ην της μεσημέριας.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Τα Μέλη

Ιερά Μητρόπολη Αγ. Όρους και Αρδαμερίου οργάνωσε με πολύ μελετημένο πρόγραμμα οκταήμερη (1-8 Σεπτεμβρίου) προσκυνηματική εικδρομή. Αρχηγός

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Πήραμε τις συνδρομές των παρακάτω συνδρομητών και τους ευχαριστούμε:

ΑΠΟ 300 δρχ. Ρήγας Γιώργος του Παντ.

ΑΠΟ 500 δρχ. Τσόχας Γεώργιος του Ι., Κεχαγιάς Ιωάννης του Χρ., Κατσιαμούρης Νικόλαος, Κατσιαμούρη Μαγδαληνή, Καλυθιώτης Κ. του Χρ., Οκταπωδάς Παναγιώτης, Οκταπωδά Γεωργία, Οκταπωδά Κατίνα, Σύρος Χριστόδουλος του Κων.)

ΑΠΟ 1.000 δρχ. Βαλιάνος Χαϊδευτός του Δημ., Κοσμάς Αθανάσιος, Κατσιαμούρης Αστέριος, Καραλιόλιος Κων. του Γεωργ., Γκουνιώτης Χρ.

ΑΠΟ 1.300 δρχ. Λιούτας Γεώργιος του Νικ.

ΑΠΟ 2.000 δρχ. Καλυθιώτης Νικόλαος του Χρ., ανώνυμος.

ΑΠΟ 6.000 δρχ. Καραγιάνης Ιωάννης του Γεωργ.

«αντίλαλοι της ARNAIAΣ»

Μηνιαία εφημερίδα της Ε.Ε.Ε. Αρναίας

Ιδιοκτησία — Εκδοση

Ε.Ε.Ε. Αρναίας

Χαλκιδικής

Τηλ. (0872) 22.049

Γεύματος ώλης

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΧΑΓΙΑΣ

Εκτόπωση

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Ο.Ε.»

Α. Παπαδιαμάντη 15

Πολύγυρος

Γεύματος τυπογραφείου

Γ. ΑΝΔΡΟΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

—Εσωτερικού δρχ. 300

—Εξωτερικού δρχ. 10

λους την λύση του.

Η πλατεία έχει κρασπεδωθεί και έκλεισε για τα αυτοκίνητα, ενώ προχωρούν οι εργασίες μετατροπής της σε δημοτικό πάρκο. Το σχέδιο προβλέπει κατασκευή συντριβανιού, δρύσης, καθιστικού, χώρου πρασίνου και πλακοστρώσεις των δημιουργηθέντων πεζοδρομίων με σχιστολίθους. Είναι ένα έργο που θα αναβαθμίσει την περιοχή και θα δώσει ζωντάνια και ομορφιά στην παραδοσιακή αυτή πλατεία που είχε καταντήσει

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

1) Βαπτίστηκε η Θυγατέρα του Άγγελου Κατσάγγελου πήρε το όνομα Δέσποινα στις 30/9) 1984.

2) Βαπτίστηκε η Θυγατέρα του Κων.) νου Τρικαλιώτη στις 21/10) 1984 έλαβε το όνομα Αιμιλία,

3) Βαπτίστηκε η Θυγατέρα του Αλέξανδρου Καραγιάννη στις 21/10) 1984 έλαβε το όνομα Μαγδαληνή.

4) Βαπτίστηκε η Θυγατέρα του Χρήστου Λαλιώτη του Αγγέλου έλαβε το όνομα Αλεξάνδρα στις 29/7) 1984.

στο νου και στην ψυχή μας το θρησκευτικό συναίσθημα.

ΔΕΥΤΕΡΑ: Μετά τη θεία λειτουργία και την παροχή πρωινού, ακολούθησε η περιήγησή μας στα τεράστια κτιριακά συγκροτήματα του μοναστηριού Λειμώνα με τους έξη ναούς του, τα δύο μουσεία του και τη βιβλιοθήκη του που έχει 10.000 βιβλία. Το εκκλησιαστικό μουσείο είναι το τρίτο σε σπουδαιότητα στην Ελλάδα: (παλαιά βιβλία, χειρόγραφα, περγαμηνές, ιερά σκεύη, άμφια, χρυσοκέντητος επιτάφιος και άλλα κειμήλια). (Συγεχίζεται)

Η Αρναία φυμίζεται για το μέλι της, αγνή τροφή για μικρούς και μεγάλους.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΡΝΑΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ε.Α.Π. ΑΡΝΑΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ζ' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Δευτέρα 6/11) 84 ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ

Θέμα: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Δευτέρα 19/11) 84 ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ — ΨΥΛΟΛΟΓΟΣ — ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ

Θέμα: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΗΛΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ

Δευτέρα 3/12) 84 ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ — ΔΗΜΟΡΧΟΣ ΥΜΗΤΤΟΥ

Θέμα: ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΟΣ Ο ΑΝΔΡΑΣ;

Δευτέρα 17/12) 84 ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΗΛΑΡΗΣ ΑΓΡΟΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ

Θέμα: Η ΠΕΙΝΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 9/1) 85 ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Θέμα: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ — ΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 'Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Δευτέρα 23/1) 85 ΠΑΥΛΟΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ Θέμα: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ο.Φ.Ο (Α.Τ.Ι.Α.);

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 6.30 ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Γέννηση κι εξέλιξη της θεατρικής λειτουργίας

16ο - ΟΙ ΧΟΕΣ

ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤ' ΚΡΙΜΠΑ

Η πρώτη μέρα των Ανθεστηρίων, ήταν αφιερωμένη στα Πιθούγια. Μιλήσαμε γι αυτήν στο προηγούμενο. Την δεύτερη, γιορτάζονταν οι Χόες.

ΙΓΑ την ακρίβεια, το κύριο μέρος της γιορτής, γέμιζε τη δευτέρη μέρα. Όμως, η προθέρμανση ξεκινούσε από την πρώτη.

Το πρόγραμμα, είχε δυο μέρη. Το ένα, ήταν οι Χόες, από τους οποίους πήρε το όνομά της ολόκληρη η εκδήλωση. Το άλλο, ήταν η λεγόμενη Ιερογαμία.

Στην πραγματικότητα, η Ιερογαμία γινόταν πριν από τους Χόες, αλλά κυριάρχησε το όνομα, από ιδιαίτερη αγάπη προς το κρασί. Το έριχναν στους χόες κι από κει το έπιναν. Οι χόες, ήσαν πήλινα δοχεία, χωματένιες κανάτες. Χους, είναι το χώμα. Χόες, τα χώματα. Εδώ, η λέξη σημαίνει το χωματένιο κρασοπότηρο. Οι χόες, ως τελετή, ήσαν αγώνες οινοποίας.

Ας δούμε πρώτα, τι ήταν η Ιερογαμία. Όπως λέει και το όνομά της, ήταν ιερός γάμος του Διόνυσου με μια γυναίκα. Στην τελετή της Ιερογαμίας, τον Διόνυσο τον υποδύσταν ο Άρχων Βασιλεύς, και τη νύφη η πραγματική του σύζυγος. Η βασίλιννα, όπως την έλεγαν.

Ο Διόνυσος, ξεκινούσε, τάχα, από τον άδη κι έπαινε στην Αθήνα, καθισμένος πάνω σ' ένα αμάξι. Το αμάξι ήταν καραβόσχημο, τετράτροχο και το έσερναν δύο σάτυροι.

Αν ο καιρός ήταν σε αιμάξια, όπου ξεστόμικρύος και δεν είχαν φουντώσει ακόμη τα κλήματα, χρησιμοποιούσαν κιόσ.

Μπροστά από το αμάξι, βάδιζε αργά και ρυθμικά, ένας γεροδεμένος νέος, που έπαιζε τρουμπέτα. Πίσω από το αμάξι, ακολουθούσαν ωραίες κοπέλες, κρατώντας κάνιστρα με λουλούδια και άλλα είδη, απαραίτητα στη θυσία του Ιερού ζώου. Οι κοπέλλες αυτές, ήσαν αρχοντοπούλες, με ωραίο σώμα και πρόσωπο, νέες, αγνές και κρατούσαν τα κάνιστρα πάνω απ' τα κεφάλια τους. Λέγονταν κανιφόρες.

Πιο πίσω, πήγαιναν αυλητές κι ακολουθούσαν εκείνοι που οδηγούσαν το ιερό δόδι, που θα το πρόσφεραν θυσία στον θεό Διόνυσο. Ζώ και συνοδοί, ήσαν τυλιγμένοι με γιρλάντες, κισούς και κληματόκλαδα.

Ακολουθούσαν οι ομάδες των διαφόρων αξιωματούχων με υποδειγματική τάξη και πλήθος από κόσμο. Οι περισσότεροι, βάδιζαν πεζοί. Άλλοι, καθάλα σε όλογα, και αρκετοί επάνω

σκοπό. Από τη στιγμή αυτή, θεωρούσαν το ζευγάρι κανονικό αντρόγυνο.

Αμέσως, η πομπή ξανασχηματίζόταν και βάδιζε για το λεγόμενο βουκόλιο. Αυτό ήταν ένα βασιλικό οίκημα, κοντά στο πρώτο νείο, δίπλα στην Ακρόπολη. Το ιερόν ζεύγος, κατέβαινε από το αμάξι και έμπαινε στο παλάτι, σε ειδικά ετοιμασμένον γαμήλιο θάλαμο. Εκεί, γινόταν η ολοκλήρωση των σχέσεων των ζεύγους: Ιερογαμία.

Ο κόσμος, τους περίμενε με αγωνία και ιερή συζήτηση να βγουν έξω, για να αρχίσει το φαγοπότι και η διασκέδαση. Σε μια στιγμή, με ειδικά σαλπίσματα, άρχιζε ο αγώνας της οινοποσίας. Κρατούσαν στο χέρι κανάτες με κρασί και παράβγαιναν, ποιός θα το κατεβάσει πρώτος. Ο νικητής, έπαιρνε για έπαθλο, ένα ασκί γεμάτο κρασί.

Χορτασμένοι και ζαλισμένοι το βράδυ, τύλιγαν τις κανάτες με πρασινάδες και λουλούδια και τις αφέρωναν στον αυλόγυρο του Λιμναίου Ναού. Με τη δεύτερη αυτή φάση της γιορτής που λεγόταν Χόες, τέλειωναν οι εκδηλώσεις της δευτέρης μέρας.

Στο επόμενο, θα μιλήσουμε για τους Χύτρους.

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ

Πεζοδρόμια. Το λέει και η λέξη. Δρόμος για τους κτα; Πού θα βρουν μέρος οι πεζοί για να βαδίσουν; Και αν ο δρόμος είναι κεντρικός και μάλιστα διεθνής, όπως συμβαίνει στην πόλη μας, που τα αυτοκίνητα απ' την άνοιξη μέχρι και το φθινόπωρο σχηματίζουν «ουρά», πού θα βαδίσουν οι πεζοί και ιδιαίτερα τα παιδιά του σχολείου;

Τί γίνεται όμως, όταν αυτά είναι στενά ή ανύπαρλάδουν τα μέτρα τους γιατί ο κεντρικός δρόμος της πεζούς. Μάλιστα, για την εποχή μας, κάτι πολύ αξιόλογο και σημαντικό, διότι τα αυτοκίνητα πολλαπλασιάστηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό και κατέλαβαν τους δρόμους. Για να βαδίσει κάποιος πεζός στους δρόμους ή να τους διασχίσει πρέπει να βρεί, πραγματικά, μια ευκαιρία. Απαραίτητο λοιπόν στοιχείο τα πεζοδρόμια.

Πρόβλημα, λοιπόν, για την Αρναία μας και μάλιστα πρόβλημα που δημιουργεί καθημερινά κινδύνους.

Δεν προβληματίζονται οι αρμόδιοι; Ή μήπως θεωρούν τον κεντρικό δρόμο ως ένα απ' τα υπόλοιπα στενοσκάκα, που πραγματικά αποτελούν ένα από τα βασικότερα στοιχεία του παραδοσιακού χρώματος; Αν κάτι τέτοιο συμβαίνει γιατί δεν κατασκευάζεται παρακαμπτήριος δρόμος έξω απ' την Αρναία;

Αλλά, όπως και νάναι, το πρόβλημα δεν είναι τωρινό. Είναι παλιό. Πρέπει οι αρμόδιοι και υπεύθυνοι να Αρναίας δεν είναι για την εποχή μας ο κατάλληλος. Να βρεθεί μια λύση πριν είναι αργά.

*****

ΟΤΑΝ ...

Όταν ο κύριος σκοπός της Εταιρείας μας είναι η συμβολή της στο ανέβασμα του πολιτιστικού επιπέδου του λαού μας και η διατήρηση και συνέχιση της πολιτικής μας κληρονομιάς,

Όταν για την πραγμάτωση του παραπάνω σκοπού τα μέλη του εικάστοτε Δ.Σ. δίνουν τον εαυτό τους αγόργυυστα και μάλιστα αμισθί,

Όταν οι δραστηριότητες, που πραγματοποιεί η εταιρεία μας και που καλύπτουν κατά γενική ομολογία ένα μεγάλο φάσμα πολιτιστικών, κοινωνικών και αθλητικών εκδηλώσεων, έχουν την απήχησή τους πέρα απ' τα όρια του Νομού,

Όταν για όλες αυτές τις εκδηλώσεις απαιτούνται μεγάλες δαπάνες,

Όταν οι δαπάνες καλύπτονται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τις συνδρομές και μόνον των μελών της Εταιρείας,

Όταν τα μέλη του Δ.Σ. μαζί με το Δήμο «θγαί-

Μεταβολες και μεταθεσεις στην Ε.Τ.Ε. Αρναιας

Σοφοφύ ως ελεγκτής της υπηρεσίας

που μαλακώνει τα ποάγματα

ξη σημαίνει το χωματένιο κρασοπότηρο. Οι Χόρες, ως τελετή, ήσαν αγώνες οινο ποσίας.

Ας δούμε πρώτα, τι ήταν η Ιερογαμία. 'Οπως λέει και το όνομά της, ήταν ιερός γάμος του Διόνυσου με μια γυναίκα. Στην τελετή της Ιερογαμίας, τον Διόνυσο τον υποδύταν ο 'Αρχων Βασιλεύς και τη νύφη η πραγματική του σύζυγος. Η βασίλιννα, όπως την έλεγαν.

Ο Διόνυσος, ξεκινούσε, τάχα, από τον άδη κι έπαινε στην Αθήνα, καθισμένος πάνω σ' ένα αμάξι. Το αμάξι ήταν καραβόσχημο, τετράτροχο και το έσερναν δυο σάτυροι. 'Άλλοι δυο ολόγυμνοι σάτυροι, κάθονταν δίπλα στον θρόνο κι έπαιζαν αυλό. Ο Διόνυσος, κρατούσε στα χέρια του θαλερές κληματόδεργες, όπου τα φύλλα και τα βλαστάρια, τύλιγαν σλόκληρο το σώμα

ιερό βόδι, που θα το πρόσφεραν θυσία στον θεό Διόνυσο. Ζώ και συνοδοί, ήσαν τυλιγμένοι με γιρλάντες, κισούς και κληματόκλαδα.

Ακολουθούσαν οι ομάδες των διαφόρων αξιωματούχων με υποδειγματική τάξη και πλήθος από κόσμο. Οι περισσότεροι, βάδιζαν πεζοί. 'Άλλοι, καβάλα σε άλογα, και αρκετοί επάνω

ταν γεραρές (αξιοθάραύτες) και με τον ερχομό του αμαξιού, η κάθε μια έτρεχε σε έναν από τους δεκατέσσερις βωμούς του θεού Διόνυσου και έκανε θυσία. 'Υστερα, γύριζαν δια την κοντά στη βασίλιννα και τη διηθούσαν να ανεβεί επάνω στο αμάξι και να καθήσει δίπλα στον Διόνυσο, σε δεύτερο θρόνο, που υπήρχε για αυτόν τον

γεμάτο κρασί.

Χορτασμένοι και ζαλισμένοι το βράδυ, τύλιγαν τις κανάτες με πρασινάδες και λουλούδια και τις αφιέρωναν στον αυλόγυρο του Λιμναίου Ναού. Με τη δεύτερη αυτή φάση της γιορτής που λεγόταν Χόρες, τέλειωναν οι εκδηλώσεις της δεύτερης μέρας.

Στο επόμενο, θα μιλήσουμε για τους Χύτρους.

Μεταβολες και μεταθεσιες στην Ε.Τ.Ε. Αρναϊας

Από καιρό το είχαμε πληροφορηθεί, ότι στο Τποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας επίκεινται αλλαγές.

'Ηδη βρίσκεται στην Θεσσαλονίκη, όπου μετατέθηκε, ο αγαπητός μας φίλος, ο συμπαραστάτης, ο ακούραστος εργάτης του Συλλόγου μας ο Γιάννης ο Κοτσάνης. Θα προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Τποκατάστημα της Λέοντος

που μαλακώνει τα πράγματα για όλους μας είναι η παρόγραψη σύγχρονης σε γραφείο μεγαλύτερης στάθμης. 'Ότι ανεβαίνει υπηρεσιακά.

Αλλά και ο Απόλλων; Η Σκιπολιτιστική; Κανένας δένει από κοντά μας γιατί είναι πολύ μεγάλη η αγάπη του για την Αρναΐα και είναι πολύ δεμένος μαζί της. Είμαστε σίγουροι ότι και πάλι θα μας βοηθήσει όταν χρειαστούμε την πείρα του.

Φίλοι και γνωστοί του ευχόμαστε υγεία και καλή στα διοδοφίμια στη νέα του θέση.

Τον ευχόμαστε επίσης, επικειμένου του γάμου του, να είναι ευτυχισμένος στο καινούργιο του σπιτικού δίτλια στην εκλεκτή κοπέλα που διάλεξε για σύντροφό του στη ζωή.

Τα αισθήματά μας είναι ανάμεικτα, περιμένοντας και την αναχώρηση του Διευθυντή του Τποκαταστήματος του Στέλιου του Κουλουμπή, που μετατίθεται στα Νέα Μουδανιά.

Και η δική του απομάκρυνση έφερε στεναχώρια. Δεν μπορούμε όμως να πούμε ποιός θα στεναχωρηθεί περισσότερο.

Εμείς οι φίλοι που είχαμε σαν αποκούμπι και θέλαμε να δουλεύει για μας το μναλό, το συναίσθημα και η πένα του; 'Η ο ίδιος, που δεν έχει αφήσει ποτέ την Αρναΐα; Πώς να ξεκολλήσει τώρα. Το μόνο

που μαλακώνει τα πράγματα για όλους μας είναι η παρόγραψη σύγχρονης σε γραφείο μεγαλύτερης στάθμης. 'Ότι ανεβαίνει υπηρεσιακά.

Αλλά και ο Απόλλων; Η Σκιπολιτιστική; Κανένας δένει από κοντά μας γιατί είναι πολύ μεγάλη η αγάπη του για την Αρναΐα και είναι πολύ δεμένος μαζί της. Είμαστε σίγουροι ότι και πάλι θα μας βοηθήσει όταν χρειαστούμε την πείρα του.

Ζηλεύουμε τα Μουδανιά, γιατί χωρίς να το πειδώνυμον, παίρνουν κάτι δικό μας.

Ας είναι εμείς θα νοιώθουμε περιφρανοί, που θα μας αντιρρούσσουμε εκεί ο Στέλιος.

Η απομάκρυνση αυτή των δύο φίλων μας, είχε τούλαχι στον και ένα καλό αντιστάθμισμα. Στη θέση του Στέλιου Κουλουμπή σαν νέος Διευθυντή του Τποκαταστήματος της ΕΤΕ, αναλαμβάνει ο παλιός μας γνώριμος και φίλος, πολύ αγαπητός σαν άνθρωπος και χαρακτήρας, γαμπρός της Αρναΐας, ο Μανώλης Σιώνας. Τον καλοσωρίζουμε και του ευχόμαστε υγεία και καλή εγκατάσταση.

Και στη ΔΕΗ Αρναΐας είχαμε Απώλειες. Ο Γιάννης Ακρίβος με την καλλιτεχνική εναισθησία, ο ακούραστος συνεργάτης του Απόλλωνα, μετατέθηκε στην γενέτειρά του, στο Λιτόχωρο Κατερίνης.

OTAN ...

'Οταν ο κύριος σκοπός της Εταιρείας μας είναι η συμβολή της στο ανέβασμα του πολιτιστικού επιπέδου του λαού μας και η διατήρηση και συνέχιση της πολιτικής μας κληρονομιάς,

'Οταν για την πραγμάτωση του παραπάνω σκοπού τα μέλη του εκάστοτε Δ.Σ. δίνουν τον εαυτό τους αγόγγυστα και μάλιστα αμισθί,

'Οταν οι δραστηριότητες, που πραγματοποιεί η εταιρεία μας και που καλύπτουν κατά γενική ομολογία ένα μεγάλο φάσμα πολιτιστικών, κοινωνικών και αθλητικών εκδηλώσεων, έχουν την απήχηση τους πέρα από τα όρια του Νομού,

'Οταν για όλες αυτές τις εκδηλώσεις απαιτούνται μεγάλες δαπάνες,

'Οταν οι δαπάνες καλύπτονται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τις συνδρομές και μόνον των μελών της Εταιρείας,

'Οταν τα μέλη του Δ.Σ. μαζί με το Δήμο «βγαίνουν στη γύρα» και απλώνουν το χέρι σε Αρνιώτες και μή, με τη μορφή ζητιανίας, για χρήματα για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων και την έκδοση της εφημερίδας μας,

'Οταν... 'Οταν... 'Οταν...

Και όταν η ΝΕΛΕ, που οι επιδιώξεις της συμπίτιτον με αυτές της εταιρείας μας, μας αποπέμπει κάθε φορά με ανύπαρκτα δικαιολογητικά — Πρτώμα με το σταμάτημα της επιχορήγησης των χορευτικών μας συγκροτημάτων (παραδοσιακό, λαϊκό, αερόμπικ) που η φήμη τους πέρασε τα όρια της Χαλκιδικής τώρα με το σταμάτημα της επιχορήγησης της χορωδίας μας που τόσες εμφανίσεις έκανε και στη Χαλκιδική και σε άλλους νομούς.

Τότε μπαίνει το εύλογο ερώτημα:

Γιατί κύριοι; Μήπως άλλαξαν οι σκοποί της ΝΕΛΕ ή μήπως η Εταιρεία μας ενεργεί έξω απ' τους σκοπούς της;

Και η απάντηση είναι πως ούτε τόνα ούτε τ' άλλο συμβαίνει. Το γιατί όμως δεν το γνωρίζουμε.

— 'Ετσι, κι εμείς, περιμένουμε απάντηση.

— 'Οταν κι άν... ευαρεστηθείτε! ..

Αρνιώτη δείξε σεβασμό στην αρχιτεκτονική μας κληρονομιά. Συντήρησε το παλιό σου σπίτι.

Διατήρησε την κωμόπολη μας καθαρή. Είναι το ελάχιστο που μπορείς να προσφέρεις στους συγχωριανούς και στον εαυτό σου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Από τη συλλογή του ΠΑΝΤΕΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΤ

Με ξέχασες, δε μου μιλάς

Με ξέχασες δε μου μιλάς
με ξέχασες δε μου μιλάς
μόνο με βλέπεις και γελάς
τον περασμένο έρωτα μη τον αλησμονάς.

'Όλα κι αν τα λησμόνησες
όλα κι αν τα λησμόνησες
μον μια βραδιά θυμήσου

που μούχες στις αγκάλες σου και μούλεγες κοιμήσου

Δεν ήσοιν συ που μούλεγες
Δεν ήσουν συ που μούλεγες
αν δε με δεις πεθαίνεις
και τώρα κάθεσαι και λες που μούδες που με ξέρεις.

Εσύ κι αν με λησμόνησες
εσύ κι αν με λησμόνησες εγώ θα σ' αγαπώ
και τραγουδάκια όμορφα στη γειτονιά σου θα σου πώ

Ρεφραίν

'Ελα χαϊδεμένο μικρό και ζηλεμένο έλα και μην
αργείς τον περασμένο έρωτα μην τον αλησμονές.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

[η εξέλιξη κι οι βασικές αρχές του]

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες έχουν διατυπωθεί πολλές θεωρίες για την επαγγελματική καθοδήγηση του ατόμου. Η περισσότερο όμως χρησιμοποιούμενη πράξη από φορείς του προσανατολισμού είναι η τυπολογική θεωρία του HOLLAND (1973) γιατί είναι διευκολύνει πολύ το έργο

ΤΥΠΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (HOLLAND)

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
Καθηγούτη Κ.Ε.Τ.Ε. Αρναίας

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ προς όλους τους ΑΡΝΙΩΤΕΣ όπου και αν βρίσκονται

Αγαπητέ Συμπατριώτη.

Οι πατεράδες και οι παππούδες μας, κληροδότησαν έναν μεγαλόπερο ναό, που είναι αφιερωμένος στον πρωτομάρτυρα Άγιο Στέφανο.

Μέσα σε χρόνους δύσκολους, κάτω από Τούρκικο Ζυγό, με ανύπαρκτα μέσα, με φτώχεια και μύριες στερήσεις αξιώθηκαν να κτίσουν την πανέμορφη αυτή εκκλησιά συνεισφέροντας ο καθένας ότι μπορούσε σε χρήμα υλικά και προσωπική εργασία.

Πέρασαν χρόνια πολλά από τότε, χωρίς να μπει ούτε ένα καρφί στον Άγιο Στέφανο από μας τους νεώτερους, εκτός από ορισμένες μικροεπισκευές, στην στέγη και μια απαράδεκτη επέμβαση (αρτιφισιέλ) στο εξωτερικό του ναού.

Και δου δίνεται η ευκαιρία
σήμερα, να δείξεις τον σεβασμό σου σ' αυτό το ιερό κληροδότημα των γονιών σου.
Σου δίνεται η ευκαιρία να βοηθήσεις με την οικονομική σου ενίσχυση τα έργα ανακαίνωσης του Ιερού Ναού που ήδη έχουν αρχίσει.

οποία επιδεικνύουν ικανότητες παραπρητικές, συμβολικές ή οργανωτικές και αποφεύγουν τις κοινωνικές δραστηριότητες. Αυτά τα άτομα συνήθως επιλέγουν επιστημονικές και μαθηματικές επαγγελματικές κατεύθυνσεις.

— Στον ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΥΠΟ ανήκουν άτομα τα οποία αποστρέφονται τις συστηματικές δραστηριότητες ή εκείνες που απαιτούν χρήση μηχανών, υλικών και εργαλείων. Αντίθετα προτιμούν τομείς όπου οι οποίοι σχετίζονται με κοινωνικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

— Στο συμβατικό τύπο εντάσσονται τα άτομα τα οποία αγαπούν την τάξη, τη συστηματική τήρηση πραγμάτων, όπως αρχείων ή υλικών και αποστρέφονται τις ελεύθερες, αμφίβολες και γενικά ασυστηματοποίητες δραστηριότητες. Άτομα αυτού του τύπου προτιμούν κυρίως υπαλληλικά επαγγέλματα.

— Στον ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ανήκουν άτομα τα οποία προτιμούν ρεαλιστικές ασχολίες και δραστηριότητες, χρησιμοποιούν πρακτικούς τρόπους για λύνουν τα προβλήματά τους, εκτιμούν χειροπιαστά πράγματα όπως ισχύ, χρήμα, κοινωνική τάξη, στερούνται συνήθως ικανοτήτων για χειρισμό λεπτών ανθρωπίνων σχέσεων, θεωρούν τους εαυτούς τους τεχνικά προσανατολισμέ-

— Στον καλλιτεχνικό τύπο τέλος εντάσσονται τα άτομα εκείνα τα οποία κλίνουν προς ελεύθερες, α

4. ΑΡΝΑΙΑ — ΣΥΛΑΤΑ 1—0

Με σύνθεση ανάγκης και με δύο σοβαρές ελλείψεις (Λαλιώτη Ν., τιμωρημένος και Κοσμαρά, είχε υπηρεσία στην Πολύγυρο), αλλά με ανεβασμένο το ηθικό της η ομάδα παίζοντας ίσως το καλύτερο φετεινό παιχνίδι της, κυριολεκτικά πάτησε τα Σύλατα και μ'

ένα ωραίο γκολ του επιθετικού χαφ της ομάδας μας Κυριαφίνη στο 65' του αγώνα πήρε άξια τους δύο βαθμούς της νίκης.

Στον αγώνα αυτό διακρίθηκαν και ήταν και οι καλύτεροι των 22 παίκτων. ο Αρβανίτης Γιώργος και ο Κοκκότας.

Η σύνθεση του Απόλλωνα ήταν: Πάχτας, Λαλιώτης, Κεχαγιάς Ν., Λαλιώτης Χ., Κεφαλάς Ν., Μαρούσης, Κοσμαράς, Μαρούσης, Πασχαλίδης, Ζέρδας Δ., Νικολής, Αρβανίτης, Κίζυλης.

2. ΑΡΝΑΙΑ - ΠΛΑΓΙΑ 1—0

Αναλογιζόμενοι οι παικτες μας την ευθύνη και τις υποχρεώσεις όρθωσαν το ανάστημά τους και πήραν ακριβώς με την εκπνοή του αγώνα, στο 90', τους δύο βαθμούς. Το νικητήριο τέρμα το πέτυχε ο Ζέρδας Δ. φεκεφαλιά.

Η σύνθεση ήταν: Πάχτας, Λαλιώτης Ν., Κεχαγιάς, Λαλιώτης Χ., Ζέρδας Π., Κοσμαράς, Κυριαφίνης, Μαρούσης, Πασχαλίδης, Νικολής, Κίζυλης.

Αλλαγή: Αρβανίτης, Κοκκότας.

3. ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ — ΑΡΝΑΙΑ 3—2

Μέσα σ' ένα ζεύγος

Στις 26/10/84 ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΡΝΑΙΑΣ έδωσε το τρίτο αγώνα νοκ - άουτ για το κύπελλο Χαλκιδικής με την ομάδα της Παλαιό χωρας την οπία κέρδισε με 1—0 περγώντας έτοι στην επόμενη φάση του κυπέλλου Χαλκιδικής.

Το νικητήριο γκολ το πέτυχε ο Νικολής στο 25' του Β' ημιχρόνου πιστοποιώντας έτοι την φόρμα του και την ικανότητά του στο σκοράρισμα. Φέτος ο Νικολής πραγματικά εντυπωσίασε με την ευχέρειά

κληροδότησαν εναν μεγαλοπρεπο ναό, που είναι αφιερωμένος στον πρωτομάρτυρα Άγιο Στέφανο.

Μέσα σε χρόνους δύσκολους, κάτω από Τούρκικο Ζυγό, με ανύπαρκτα μέσα, με φτώχεια και μύριες στερήσεις αξιώθηκαν να κτίσουν την πανέμορφη αυτή εκκλησιά συνεισφέροντας ο καθένας ότι μπορούσε σε χρήμα υλικά και προσωπική εργασία.

Πέρασαν χρόνια πολλά από τότε, ώρις να μπει ούτε ένα καρφί στον Άγιο Στέφανο από μας τους νεώτερους, εκτός από ορισμένες μικροεπισκευές, στην στέγη και μια απαράδεκτη επέμβαση (αρτιφισιέλ) στο εξωτερικό του ναού.

Και δου δίνεται η ευκαιρία

σήμερα, να δείξεις τον σεβασμό σου σ' αυτό το ιερό κληροδότημα των γονιών σου. Σου δίνεται η ευκαιρία να βοηθήσεις με την οικονομική σου ενίσχυση τα έργα ανακαίνυσης του Ιερού Ναού που ήδη έχουν αρχίσει.

Σε πρώτη φάση προβλέπονται να γίνουν οι εξής εργασίες:

a. Καθαίρεση και ανακατασκευή όλων των σοβάδων, με στοκάρισμα και βαφή των επιφανειών για να μπορέσει αργότερα να αγιογραφηθεί ο ναός.

b. Καθαρισμός - στοκάρισμα και βαφή των ταβανιών στα αρχικά τους χρώματα.

c. Βαφή του τέμπλου του άμβωνα των προσκυνηταριών και των άλλων ξυλίνων επιφανειών στο χρώμα του Δεσποτικού, όπως ήταν παλιά.

d. Ανακατασκευή των κιόνων με πιο σωστή ιεροπρεπή φορφή με κιονόκρανα στην κορυφή και επιφάνειες βαμμένες σε απόχρωση μαρμάρων.

Η Ερανική Επιτροπή ανέλαβε την φροντίδα να συγκεντρώσει τα απαιτούμενα χρήματα για τον σκοπό αυτό, άνοιξε στην ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΡΝΑΙΑΣ τον υπ' αριθ. 515.000 λογαριασμό.

Εσύ που είσαι μακριά και δεν μπορείς να σε επισκειθεί εύκολα η ερανική επιτροπή, δώσε έντονο το παρόν σου σ' αυτό το ΠΑΝΑΡΝΙΩΤΙΚΟ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ. Στείλε μας την οικονομική σου ενίσχυση. Βοήθησε όσο μπορείς περισσότερο. Τα χρήματα που πρέπει να συγκεντρωθούν είναι πολλά αλλά γνωρίζουμε και είμαστε σίγουροι ότι περισσότερη και μεγαλύτερη είναι η αγάπη και ο σεβασμός των Αρνιωτών για τον Άγιο Στέφανο.

Μ' αυτές τις σκέψεις και με πολύ κουράγιο ξεκινάμε να κάνουμε τον Άγιο Στέφανο στολίδι της ιστορικής μας κωμόπολης.

Η ΕΡΑΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

συμβατικό - επιχειρηματικό και καλλιτεχνικό). Η διαμόρφωση και εξέλιξη αυτών των τύπων επηρεάζεται από κληρονομικούς και περιβαντολογικούς παράγοντες.

— Στον ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ανήκουν άτομα τα οποία προτιμούν ρεαλιστικές ασχολίες και δραστηριότητες, χρησιμοποιούν πρακτικούς τρόπους να λύνουν τα προβλήματά τους, εκτιμούν χειροπιαστά πράγματα όπως ισχύ, χρήμα, κοινωνική τάξη, στερούνται συνήθως ικανοτήτων για χειρισμό λεπτών ανθρωπίνων σχέσεων, θεωρούν τους εαυτούς τους τεχνικά προσανατολισμένους, αποφεύγουν δραστηριότητες στον κοινωνικό και εκπαιδευτικό τομέα και γενικά προτιμούν θετικές, τεχνικές, μηχανικές, επαγγελματικές κατευθύνσεις.

— Στο ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ανήκουν άτομα τα

τοποίητες δραστηριότητες. Ατομα αυτού του τύπου προτιμούν κυρίως υπαλληλικά επαγγέλματα.

— Στον επιχειρηματικό τύπο ανήκουν εκείνοι οι οποίοι έχουν την τάση να εκμεταλλεύονται άλλους για την απόκτηση αγαθών. Στρέφονται κυρίως προς ηγετικές θέσεις σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις, και θεωρούν τον εαυτό τους δραστήριο, ομιλητικό, κοινωνικό, δημοφιλή. Επιζητούν επιπρόσες και επιδιώκουν αναγνώριση και εξέλιξη με κάθε τρόπο.

— Στον καλλιτεχνικό τύπο τέλος εντάσσονται τα άτομα εκείνα τα οποία κλίνουν προς ελεύθερες, απρογραμμάτιστες, αδέσμευτες, αισθητικές γενικά δραστηριότητες, οι οποίες οδηγούν σε δημιουργικά και προτότυπα αποτελέσματα. Η γλώσσα, η μουσική, το δράμα, η συγγραφή, η τέχνη γενικά, είναι μερικές από τις δραστηριότητες οι οποίες προτιμούνται από τα άτομα αυτού του τύπου.

2. Σε κάθε έναν από τους παραπάνω τύπους προσωπικότητας αντιστοιχεί και μία κατηγορία. Επαγγελματικού περιβάλλοντος, δηλαδή: Το ρεαλιστικό - το κοινωνικό - το συμβατικό - το επιχειρηματικό και το καλλιτεχνικό.

3. Οι άνθρωποι προτιμούν τα περιβάλλοντα εκείνα τα οποία διευκολύνουν την έκφραση της προσωπικότητάς τους την δραστηριότητη των ικανοτήτων του ή την έκφραση και πραγμάτευση των αξιών τους.

4. Η τελική συμπεριφορά του ατόμου καθορίζεται από την αλληλεπίδραση της προσωπικότητας και των χαρακτηριστικών του περιβάλλοντος.

2. ΑΡΝΑΙΑ - ΠΛΑΤΑ 11-0

Αναλογιζόμενοι οι παίκτες μας την ευθύνη και τις υποχρεώσεις όρθωσαν το ανάστημά τους και πήραν ακριβώς με την εκπνοή του αγώνα, στο 90', τους δύο βαθμούς. Το νικητήριο τέρμα το πέτυχε ο Ζέρβας Δ. αειεφαλίδη.

Η σύνθεση ήταν: Πάχτας, Λαλιώτης Ν., Κεχαγιάς, Λαλιώτης Χ., Ζέρβας Π., Κοσμαράς, Κυριαφίνης, Μαρούσης, Πασχαλίδης, Νικολής, Κίζυλης.

Αλλαγή: Αρβανίτης, Κοκκότης.

3. ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ — ΑΡΝΑΙΑ 3-2

Μέσα σ' ένα άσχημο αγωνιστικό χώρο από την θροχή η ομάδα μας αποδίδοντας ποδόσφαιρο κάτω από τις δυνατότητές της έχασε δίκαια από την Παλαιοχώρα η οποία απέδιεξε ότι φέτος στο πρωτάθλημα θα πάει αρκετά καλά. Με λίγη τύχη όμως σε μερικά κρίσιμα σημεία του αγώνα θα μπορούσε να έφευγε αν όχι με δύο βαθμούς με ένα, διότι είχε προηγηθεί με 1-0 στο 4-0, με γκόλ του Κοσμά.

Μετά ισοφάρισε η Παλαιοχώρα και στο δετύερο ημίχρονο προηγήθηκε με 3-1 και στο 80' ο Νικολής μείωσε τη διαφορά σε 3-2 με ένα πόλυ ωραίο γκόλ, που δεν άφησε περθιώρια αντίδρασης στον τερματοφύλακα.

Η σύνθεση ήταν: Πάστας, Λαλιώτης Ν., Κεχαγιάς Ν., Λαλιώτης Χρ., Ζέρβας Δ., Κίζυλης, Κοσμαράς, Κυριαφίνης, Μαρούσης, Πασχαλίδης, Νικολής.

Αλλαγές: Αρβανίτης, Κοκκότης.

Στο 80' αποβλήθηκε από το διαιτητή κ. Τσεκλένη ο Λαλιώτης Ν. με μια αγωνιστική.

Αλλαγή: Ταμβάκης.

Στις 26/10/84 ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΡΝΑΙΑΣ έδωσε τον τρίτο αγώνα νοκ - αουτ για το κύπελλο Χαλκιδικής με την ομάδα της Παλαιό χωρας την οπία κέρδισε με 1-0 περνώντας έτσι στην επόμενη φάση του κυπέλλου Χαλκιδικής.

Το νικητήριο γκόλ το πέτυχε ο Νικολής στο 25' του Β' ημιχρόνου πιστοποιώντας έτσι την φόρμα του και την ικανότητά του στο σκοράρισμα. Φέτος ο Νικολής πραγματικά εντυπωσίασε με την ευχέρειά του στο σκοράρισμα. Ας ελπίσουμε και ας ευχηθούμε να πάει και στο υπόλοιπο πρωτάθλημα τόσο καλά όσο μέχρι τώρα.

Ατυχή την στιγμή η ομάδα μας πέρασε επάξια στις 16 αμάρτες που θα διεκδικήσουν το κύπελλο Χαλκιδικής. Με μια ευνοϊκή κλήρωση μπορούμε να περάσουμε στην επόμενη φάση, και να έρθουν και πάλι στην ομάδα μας δόξες και μεγαλεία. Χρειάζεται όμως δουλειά και σοβαρότητα.

Για την δουλειά υπάρχει ο αφανής εργάτης, ο επίχρονια προσφέρων α φιλοκερδώς τις υπηρεσίες του σαν προπονητής, ο Στέλιος Κουλουμπής ο οποίος σίγουρα θα δρεί τον τρόπο να φέρει την ομάρια έτοιμη για τους σγώνες.

Για την σοβαρότητα υπέψυχοι είναι οι παίκτες. Νομίζω όμως ότι θα αναλογισθούν και την ιστορία της ομάδας και την δικιά τους ιστορία και θα στείλουν την ομάδα μας εκεί που πρέπει. Θα την στείλουν να διεκδικεί κύπελλο και πρωτάθλημα.

Για το Δ.Σ.
Ο πρόεδρος

ΜΙΑ ΥΠΕΡΟΧΗ 8ΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

ΜΙΚΡΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ

Συνέχεια από σελίδα 2

Το λαογραφικό, το πρώτο και μεγαλύτερο μουσείο λαϊκής τέχνης της πατρίδας μας: (πολλά είδη, οικογενειακής, αγροτικής, ποιμενικής ζωής, υφαντικής κλπ. λαϊκής τέχνης). Μείναμε κατάπληκτοι από την οργάνωση και το περιεχόμενο, με μιά παρόρμηση για αξιοποίηση του λαογραφικού πλούτου της περιοχής μας και την ίδρυση λαογραφικού μουσείου στην Αρναία. Εντύπωση μας έκανε το πλήθος των εκκλησιών του (6 εκκλησίες με το ρυθμό τους και φωτεινές αγιογραφίες) και ιδιαίτερα το «καθολικό», εκκλησία του Ιβου αιώνα, στο κέντρο των κυρίως μοναστηριακών κτιρίων, κατά πρότυπον του Αγ. Όρους με οπάνιο ξυλόγλυπτο επιχρυσωμένο τέμπλο και υποβλητικά αγιογραφημένη στο σύνολό της με εικόνες και παραστάσιες από την Π. και την Κ. Διαθήκη. Η εκκλησία αυτή είναι άβατη για τις γυναικες. Το ανδρικό μοναστήρι του Λειμώνα ίδρυσε το 1527 ο άγιος Ιγνάτιος ο Αγαλλιανός καθώς και το γυναικείο νωρίτερα το 1523 (απέχουν 3 χιλιόμετρα) σε κτήματα πατρογονικής του δωρεάς. Στο γυναικείο λειτούργησε σχολείο θηλέων για εγκύκλια

μαθήματα, κέντημα, υφαντική και μουσική. Στο αντρικό ίδρυσε τη «Λειμωνιά Σχολή» όπου δίδαξε ο ίδιος και ο γιός του Μεθόδιος. Η Λειμωνιά (σχολείο αρρένων) κατάρτισε λόγιους και κληρικούς που διατήρησαν στα χρόνια τουρκοκρατίας άσβετη τη λαμπάδα του Ελληνισμού. Το ανδρικό μοναστήρι εξελίχθηκε σε πολύκλαδο «κοινωφελές ίδρυμα» με ορφανοτροφείο, πτωχοκομείο, σαν τη «Βασιλεία» της Καισαρείας του Αγ. Βασιλείου, έφτασε να έχει 300 μοναχούς. Σήμερα διατηρεί γηροκομείο με 25 τρόφιμους τους οποίους επισκεφθήκαμε, οφεντροφείο με 4 ορφανά, οικοτροφείο για 20 άπορους μαθητές που φοιτούν στο Γυμνάσιο και Λύκειο Καλλονής και κατασκηνωτικές εγκαταστάσιες. Μονάζουν μόνο τρεις μοναχοί με τον ηγούμενο, τον αρχιμανδρίτη κ. Νικόδημο Παυλόπουλο, θεολόγο και φιλόλογο, άνθρωπο πνευματικό και δραστήριο. Με την προσήγειά του και τις επιτραπέζιες ομιλίες του με θέματα (Νηστεία, εξομολόγηση, καθαρότητα ψυχής, θεία μετάληψη, καλός χριστιανός και χριστιανός των τύπων) οδήγησε σε ένα κλίμα οικειότητος και αγάπης με μια γεύση κοινωνικής ζωής. Αγωνίζεται

για τη συντήρηση, διατήρηση και μουσική. Στο αντρικό ίδρυσε τη «Λειμωνιά Σχολή» όπου δίδαξε ο ίδιος και ο γιός του Μεθόδιος. Η Λειμωνιά (σχολείο αρρένων) κατάρτισε λόγιους και κληρικούς που διατήρησαν στα χρόνια τουρκοκρατίας άσβετη τη λαμπάδα του ηγεμονίου. Τι μπορεί όμως να κάνει ένας άνθρωπος; Καλά είναι —ας θεατρικές παραστάσεις. Στην κορυφή, το ραντάρ που εσύγχωρηθεί η ταπεινή μου συγχωρηθεί τον Ελλήσποντο σαν κάστρο. Μας πρόσφεγγωμη — η εκκλησία να φαν γλυκό και καφέ. Εδώ

πάλξεις και τις πολεμίστρες «περικλεεί πλάτυσμα» σαν αίθουσα υπερώου με υπερυψωμένη σκηνή, όπου σήμερα πάγκοι καθίσματα για υπέθριες θεατρικές παραστάσεις. Στην κορυφή, το ραντάρ που εσύγχωρηθεί η ταπεινή μου σαν κάστρο. Μας πρόσφεγγωμη — η εκκλησία να φαν γλυκό και καφέ. Εδώ

τιλήνης ανάμεσα σε ελαιώνες στο λόφο των «Καρυών» όπου παλαιότερα το εκκλησάκι «Παναγία Καρυά». Κατά τις παραδόσεις παρακινήθηκαν από υπερφυσικά φαινόμενα και έκαναν το 1959 ανασκαφές στις οποίες πρωτοστάτησε ο μητροπολίτης μας κ. Νικόδημος, τότε πρωτοσύγκελος της μητρόπολης Μυτιλήνης.

Βρέθηκαν οι τάφοι του Αγ. Ραφαήλ και άλλων μαρτύρων. Ο Αγ. Ραφαήλ το 1453 μετά την άλωση της Πόλης, έφυγε από την Κωνσταντινούπολη στην Ευρώπη. Περνώντας από το Παρίσι έκανε φίλο του ένα καλό φιτητή (το Νικόλαο) τον πήρε μαζί του και κατέβηκαν στην Ελλάδα και μετά από μεγάλη περιπλάνη κατέληξαν στη Λέσβο εδώ στο μοναστηράκι «των Καρυών» το 1454, έγινε κολόγερος και ηγούμενος με διάκο το Νικόλαο. Το 1463 εξαγριώθηκαν οι Τσύρκοι (αιτία ένα τοπικό μικροκίνημα) κατάστρεψαν το μοναστηράκι και από απάνθρωπα βασανιστήρια μαρτύρησαν ο Ραφαήλ, ο Νικόλαος και η δωδεκάχρονη κόρη του προεστού Ειρήνη. Εδώ κτίστηκε ωραία εκκλησία, του Αγ. Ραφαήλ, όπου φυλάγεται το σκήνωμά του. Το 1963 ιδρύθηκε γυναικείο μοναστήρι. Μονάζουν 35 μοναχές με ηγουμένη τη μοναχή Ευγενία Κλειδαρά, φωτισμένη χριστιανή και φλογερή συγγραφέα (τα βιβλία της έχουν επαινετικές κριτικές). Μετά τη λειτουργία που τέλεσαν οι 3 ιερείς

βρει τρόπο να αξιοποιηθούν τα τόσα πολλά, κενά σήμερα, κτήρια του ιστορικού μοναστηριού του Λειμώνα και να το επαναφέρει στην παλιά του δόξα, σαν ακτινοβόλο πνευματικό κέντρο και το ίδρυμα κοινωνικής πρόνοιας. Είναι κρίμα τόσοι πολλοί και καλοί κτιριακοί χώροι να μένουν σε αδράνεια στη φθορά του χρόνου και της αχρηστίας. Το μεσημέρι της Δευτέρας κατεβήκαμε στην πόλη «Καλλονή» έδρα της μητρόπολης Μητρόπολης Λέσβου, στην οποία ο μεγαλύτερος παραδοσιακός πλούτος της Λέσβου έχει διατηρηθεί άγιος το 1845. Το απόγυρεμα επισκεφθήκαμε, στο χωριό Πέτρα, την

λειτούργησε τα χρόνια της Τουρκοκρατίας το σχολείο θηλέων και ήρθε με λύπη στη μνήμη μας γενικά η βάρβαρη κατοχή και τα εγκλήματα του «Αττίλα» στην Κύπρο μας, ενώ έπρεπε να σημαίνει τη μοναχή Ευγενία Κλειδαρά, φωτισμένη χριστιανή και φλογερή συγγραφέα (τα βιβλία της έχουν επαινετικές κριτικές). Μετά τη λειτουργία που τέλεσαν οι 3 ιερείς

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

Το άρθρο 16 παραγ. 2 του Ελληνικού Συντάγματος (1975) ορίζει:

στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, τότε που δεν υπήρχε Ελληνικό κράτος, Ισως ο μεγα-

πό την Η. και την Κ. Διαθήκη. Η εκκλησία αυτή είναι άβατη για τις γυναικες. Το ανδρικό μοναστήρι του Λειμώνα ίδρυσε το 1527 ο άγιος Ιγνάτιος ο Αγαλιανός καθώς και το γυναικείο νωρίτερα το 1523 (απέχουν 3 χιλιόμετρα) σε κτήματα πατρογονικής του δωρεάς. Στο γυναικείο λειτούργησε σχολείο θηλέων για εγκύκλια

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

Το άρθρο 16 παραγ. 2 του Ελληνικού Συντάγματος (1975) ορίζει:

«Η παιδεία αποτελεί βασικήν αποσετολήν του Κράτους έχει δε ως σκοπόν, την ηθικήν, πνευματικήν, επαγγελματικήν, και φυσικήν αγωγήν των Ελλήνων και ανάπτυξιν της θρησκευτικής συνειδήσεως και την διάπλασιν αυτών ως ελευθέρων και υπευθένων πολιτών».

Σ' αυτή την διατύπωση απορρυσταλλώνεται η συνήδεση του Γένους για την παιδεία. Έθνος και Εκκλησία είναι αυτά, που πρέπει να αποτελούν τους δύο πόλους της Ελληνικής παιδείας. Χωρίς τους δύο παράγοντες αυτούς είναι αδύνατον να διατηλουσθούν ελεύθεροι και υπεύθυνοι πολίτες. Όταν χωρισθούν τότε δημιουργείται πόλωση. Η παιδεία του Γένους πάντοτε ήταν διαποτισμένη με την παιδαγωγή των Τούρκων. Το ίδιο ισχύει και για την θρησκευτική διαπαραγωγή των Ελλήνων.

Δεν μπορεί να είναι άσχετος και διαφορετικός με το τι είναι εκπαίδευσμένοι. Δεν μπορεί π.χ. οι Έλληνες να διαπαιδαγωγηθούν με την παράδοση των Τούρκων. Το ίδιο ισχύει και για την θρησκευτική διαπαραγωγή των Ελλήνων. Δεν μπορεί να είναι οι εκπαίδευσμένοι χριστιανοί και η παιδεία και οι εκπαίδευση αντιχριστιανοί διδασκαλία και συμπεριφορά.

Αρχιψ.

Χρυσόστομος Μαϊδώνης
Ιεροκήρυξ
Τπευθυνος του γραφείου
Αποστολικής Διακονίας
και Πνευματικού έργου

βρει τρόπο να αξιοποιηθούν τα τόσα πολλά, κενά σήμερα, κτήρια του ιστορικού μοναστηριού του Λειμώνα και να το επαναφέρει στην παλιά του δόξα, σαν ακτινοβόλο πνευματικό κέντρο και το ίδρυμα κοινωνικής πρόνοιας. Είναι κρίμα τόσοι πολλοί και καλοί κτιριακοί χώροι να μένουν σε αδράνεια στη φθορά του χρόνου και της αχρηστίας. Το μεσημέρι της Δευτέρας κατεβήκαμε στην πόλη «Καλλονή» έδρα της μητρόπολης Μηθύμνης. Πήραμε την ευχή του μητροπολίτη κ. Χρυσοστόμου και αναψυκτικό. Επισκεφθήκαμε τις εκκλησίες και τα αξιοθέατα και γευματίσαμε — γυεθήκαμε την ξακουστή εύσαρκη και νόστιμη αιγαιοπελαγίτικη σαρδέλλα της Καλλονής.

Περνούμε με συγκρατημένη ταχύτητα δίπλα από τις αλυκές της Μυτιλήνης και προχωρούμε στο γυναικείο μοναστήρι του Λειμώνα με 9 μοναχές, που πήρε το όνομα «Παναγία Μυρσινιώτισσα», από τις αρθρονες μυρσίνες του τοπίου. Κτισμένο σε πευκό-

λειτούργησε τα χρόνια της τουρκοκρατίας το σχολείο θηλέων που αναφέραμε. Ο Άγιος Ιγνάτιος με τα δύο σχολεία του Λειμώνα, με τα έργα που έκανε στην περιοχή και με τη δράση του (θρησκευτική, κοινωνική) σαν ιερέας, σαν μοναχός μετά τη χηρεία του και κατόπιν σαν επίσκοπος έγινε ο αναμορφωτής της Λέσβου. Αναγνωρίστηκε το θείο έργο του και ανακηρύχθηκε άγιος το 1845. Το απόγυρεμα επισκεφθήκαμε, στο χωριό Πέτρα, την εκκλησία του «Παναγία γλυκοφιλούσσα» που είναι κτισμένη στην κορυφή τεράστιου πέτρινου βράχου με ύψος 50 μ. ανεβαίνοντας 144 σκαλοπάτια. Υπάρχει θρύλος για το κτίσιμο της εκκλησίας. Εδώ μας έκανε εντύπωση ένα παραδοσιακό σπίτι με άμορφη διαρρύθμιση (υπερυψωμένο σαφίρ - οντάκλπ.) που με φροντίδα διατήρησαν οι κάτοικοι.

Συνέχεια φθάνουμε στο χωριό Μόλυβδος (αρχαία Μήθυμνα) ανεβήκαμε στο ψηλό παλιό φρούριο, που ήταν απόρθητο. Με τις ε-

Τεύρκοι (αιτία ένα τοπικό μικροκίνημα) κατάστρεψαν το μοναστηράκι και από απάνθρωπα βασανιστήρια μαρτύρησαν ο Ραφαήλ, ο Νικόλαος και η δωδεκάχρονη κόρη του προεστού Ειρήνη. Εδώ κτίστηκε ωραία εκκλησία, του Αγ. Ραφαήλ, όπου φυλάγεται το σκήνωμά του. Το 1963 ίδρυθηκε γυναικείο μοναστήρι. Μονάζουν 35 μοναχές με ηγουμένη τη μοναχή Ευγενία Κλειδαρά, φωτισμένη χριστιανή και φλογερή συγγραφέα (τα βιβλία της έχουν επαινετικές κριτικές). Μετά τη λειτουργία που τέλεσαν οι 3 ιερείς μας, ενώ έψελνε κατανυκτικά καλλίφωνος χορός από μοναχές, μας πρόσφεραν πρωινό και το μεσημέρι γεύμα, μας μίλησε η ηγουμένη και ένας Θεσσαλονικιός προσκυνητής που συνέτυχε μας διηγήθηκε ένα θαύμα που έκανε ι' αυτόν ο Άγ. Ραφαήλ.

Επισκεφθήκαμε τη βιβλιοθήκη, το μικρό ζωολογικό κήπο με ελάφια, περιστέρια, παγώνια και ωραία λουλούδια και προμηθευτή καμε βιβλία. Το μοναστήρι αυτό είναι θαυματουργό προσκύνημα. Το απόγευμα επισκεφθήκαμε την εκκλησία του «Ταξιάρχη Μιχαήλ» στο χωριό Μανταμαδο, με τη μοναδική ανάγλυφη εικόνα που κατά την παράδοση φτιάχθηκε από χώμα και αίμα σφαγιασθέντων μοναχών. Εδώ έγινε το θαυμαστό! Την ώρα της εξόδου μας ακούσαμε «εδάικρυσε ο αρχάγγελος» πράγμα που παρατηρήθηκε και άλλες φορές όπως διηγούνται οι κάτοικοι. Μπαίνουμε πάλι στην εκκλησία, ο αρχιμανδρίτης εσκούπισε το δάκρυ με βαμβάκι και το μοίρασε και φάλαμε την παράκληση του Αρχαγγέλου.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Ο ἀδικος χαμός της Ίντιρα Γκάντι

Είδηση θλιβερή. Είδηση που προκάλεσε οδύνη και σπαραγμό. Είδηση που άφησε τον κόσμο άναυδο, διαπιστώνοντας ν' αυξάνει η τρομοκρατία και να επεκτείνεται και σε τραγέτες κρατών,

Ο ἀδικος χαμός, η δολοφονία της Ίντιρα Γκάντι.

Ίντιρα Γκάντι, η Μάνα των Ινδών. Η τραγειακή προσωπικότητα, πο υόλη η παρεία και γραμμή της πολιτικής της ζωής, ως πρωθυπουργού των Ινδών, χαρακτηρίζεται απ'

την προσπάθειά της και τους αγώνες της για τη στερεόωση της δημοκρατίας και της ειρήνης όχι μόνο στη χώρα της αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η Ίντιρα Γκάντι εργάστηκε για την πρόοδο, και την ανάπτυξη, αγωνίστηκε για το πνεύμα και πρωθητή των αξιών της ζωής.

Η δολοφονία της είναι ένα ζωντανό, χειροπιστό παράδειγμα πως στον κόσμο όλο, δυστυχώς, επικρατεί και πολλαπλασιάζεται, σε βαθμό τρομερά επικίνδυνο, η βία, που

— Η ΠΟΛΥΦΑΡΜΑΚΙΑ —

Του παιδιάτρου ΖΑΧΑΡΙΑ ΧΑΛΕΜΗ

Στην Ελλάδα κυκλοφορούν χιλιάδες φάρμακα, από τα οποία πολλά είναι τα ίδια με άλλο όνομα, και άλλα είναι τελείως άχροστα. Τα χρήσιμα και αποτελεσματικά φάρμακα είναι λίγα. Από αυτά μεγαλύτερη αξία έχουν τα αντιβιοτικά, τα εμβόλια, οι ορμόνες (ινσουλίνη, θυροξίνη), οι βιταμίνες, οι οροί, τα σιδηρούχα κλπ. που έχουν αιτιολογική δράση, και κατόπιν τα καρδιοτονωτικά, τα ηρεμιστικά, τα παυσίμονα, τα αντιεμετικά, τα αντιδιαρροϊκά, που ασκούν συμπτωματική δράση.

Η πληθώρα των φάρμακων που κυκλοφορούν προκαλεί σύγχυση στους γιατρούς και τον κόσμο, γιατί με λίγες εκατοντάδες φάρμακα (220 φάρμακα κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας) θα μπορούσαμε να πετύχουμε άριστα στον σκοπό μας. Η Ελλάδα κατέχει την τέταρτη θέση στον κόσμο σε κατανάλωση φάρμακων κατά κεφαλήν.

λή. Οι κυριότεροι λόγοι σφαλισμένοι.

1) Η υπερεκτίμηση του ανθρώπου στην αξία των φάρμακων γιατί πραγματίκα ορισμένα από αυτά, όπως τα αντιβιοτικά, όταν χρησιμοποιούνται καλά, είναι αποτελεσματικά και κατ' επέκταση αποκτούν τον θρύλο ότι μπορούν να θεραπεύσουν κάθε νόσο, άσχετα με την αιτιολογία της.

2) Η ασφάλεια υγείας. Ο ασφαλισμένος ζητά επίμονα φάρμακα γιατί έχει την γνώμη ότι εφόσον πληρώνει για φάρμακα πρέπει να κάνει οπωσδήποτε χρήση του δικαιώματος να παίρνει φάρμακα, έχει δεν έχει ανάγκη. Είναι αποδειγμένο ότι οι ασφαλισμένοι ξοδεύουν ασυγκρίτως περισσότερα χρήματα για φάρμακα απ' ότι οι μη α-

θόλου τους ιούς, ενώ για κάθε μικρόδιο πρέπει να διαλέξουμε ένα, το πιό κατάλληλο, από τα πολλά αντιβιοτικά που κυκλοφορούν. Τις ενδείξεις του κατάλληλου αντιβιοτικού και από τον κόσμο χωρίς τη συνταγή γιατρού, από τους φαρμακοποιούς, γιατί το συνέστησε ο γιατρός, και αυτός με μεγάλη προσοχή. Για αυτό είναι άσκοπη η χορήγησή τους σε κάθε πυρετό, σε διάρροιες, σε μικροτραυματισμούς, σε λοιμώξεις από ιούς όπως η γρίπη, η στοματίτιδα, η ρινοφαρυγγίτιδα, η ιλαρά κλπ.

Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι κάθε φάρμακο είναι επικίνδυνο. Τα φάρμακα που δρουν συμπτωματικά ανακουφίζονται δηλαδή τον άρρωστο χωρίς να καταπολεμούν την αρρώστια, όπως είναι οι ρινικές σταγόνες, τα αντιβιοτικά, τα αντιπυρετικά, τα παυσίπονα κλπ. πρέπει να δίνονται με φειδώ όταν τα συμπτώματα είναι πολύ δυσάρεστα ή επικίνδυνα.

Τα αντιβιοτικά είναι το μεγαλύτερο όπλο που διαθέτει η σύγχρονη ιατρική στην καταπολέμηση της νόσου, που όμως έχουν καταντήσει πανάκεια και χορηγούνται σε κάθε σχεδόν αρρώστια, χωρίς βάση επιστημονική. Σκοτώνουν μόνο τα μοκρόδια και κα-

παλιές ιστορίες του λαού μας

πρίν το 1920

«ΤΟΥ ΠΙΔΙ ΔΕ ΤΡΩΕΙ ΑΥΓΑ ...»

— Κυρά Κατιούν (1) Τί έ- — Του πιδί δε τρώει ψάμαθα;

Του πιδούδι σ' η Βασίλ'ς έ- φυγι για κιόδ σ' πωτεύουσα του τόπου μας.

— Τί να κάνουμι κιόδ βαγ γιλιώ! Ήστι η κιόδ τ'. 15 χρονώ παλλ' παλλ' καρούδ(1). πανένα μα η ψ' χούδα τ' μέσα αγανάκτούσι!

Ενα μεσημέρι η κιόδ Βασιλική, ύστερα από ένα βάροβαρο παραμάζωμα κατέβηκε κλινάμενη στο χαγιάτι! Ο άνδρας της ξάπλωσε για το μεσημεριανό ώπνο. Ο μικρός που ήταν δίτλα στο μαγαζί πήρε θάρρος, βγήκε στη μεσό πορτα και είπε:

— Σι τάραξι πάλι σήμερα του θηρίου κιόδ Βασιλέκη! Αυτός δεν είνι στα καλά τ'. Είνι λουλός! Τουν πιάν(1) του βάσανον. Τ' απόγεμα, που θα σ' κουθεί απ' τουν ώπνιν, έλα κι κούψ' πίσ' απ' τ' πόρτα μ' ένα σκ' νί στου χέρι(1)! Άμα διής τ' παλαβάδις η' θα κάν(1), όταν κάτσ' στον πάγκου κι τουν πιάσ(1) του βάσανου, νά τουν πιάσουμι, να τουν δέσουμι στου στύλου κι να φω νάξουμι τον γιατρό!

Ο μικρός στο μεταξύ παραμέρισε και ανακάτωσε τα εργαλεία. 'Οταν κατέβηκε το αφεντικό, κάθισε στον πάγκο και άρχισε σπασμωδικά να φάχει, να γυρεύει τα εργαλεία, να ξεφωνίζει. Αλάφιασε και αζάμωσε να χτυπήσει το παιδί. Βγαίνει τότε η γυναίκα του, τον πιάνουν και τον δένουν

λαογραφικά

ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

Παρένα από τη φυσική ζωή του τόπου μας

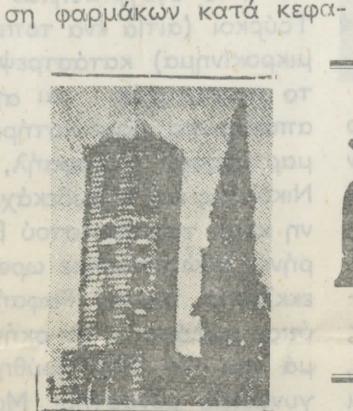
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

λαογράφου Αργαίας

επιφυλακτικά απαντάει φορεθεί η γιαγιά και τον μικρό του πάρει ο μά-

δίζοντας στο κεφαλάκι με τα δυό της δάκτυλα ανοιχτά λέγοντας τραγουδιστά η ποιητικά το τραγουδάκι: Σαλίγκαρε μαλίγκαρε βγάλε τα κερατάκια σου, πήγαινε να πιείς νερό στο παιδιό μου τον λαιμό.

λαογραφικά

ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

Παρμένα από τη φυσική ζωή του τόπου μας

ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ

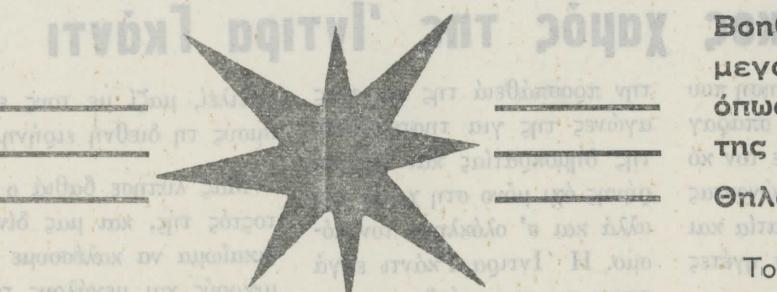
Λαογράφου Αρναίας

Συνεχίζουμε με τον παιδικό κύκλο τα παιγνίδια της Αρναίας. Αυτά σχεδόν έχουν από καριό πάψει να παίζονται από τα παιδιά της Αρναίας, εκτός από μερικά που και αυτά σιγά σιγά χάνονται στο πέρασμα των χρόνων. Σήμερα θα ασχοληθώ με παιγνίδια της ηλικίας από έξι (6), μέχρι δεκατεσσάρων (14) χρονών. Αρχίζω την περιγραφή με το παιχνίδι:

ΔΟΣΜΟΥ ΓΙΑΓΙΑ ΦΩΤΙΑ

Στο σπίτι πάντα υπάρχει μια γιαγιά ή παππούς που ασχολούνται με τα εγγονάκια τους. Η γιαγιά ανοίγει τις δυό παλάμες με τα δάκτυλά της ενωμένα και τις παριές των παλαμών ενωμένες, σχηματίζοντας έτσι μια μικρή σκάλα με τα δυό της χέρια. Ο εγγονός ή η εγγονή με το ένα δακτυλάκι του ανοιγμένο ανεβαίνει την πρώτη σκάλα των δακτύλων της γιαγιάς ενώ συγχρόνως λέγει: Δόσμου γιαγιά φωτιά, και η γιαγιά του απαντά έλα παραπάνω. Το μικρό δακτυλάκι του παιδιού ανεβαίνει άλλη μια σκαλίτσα ενώ συγχρόνως ρωτά: Δόσμου γιαγιά φωτιά. Μόλις το δακτυλάκι κοντεύει να φτάσει στην προτελευταία σκάλα του χεριού ο μικρός επαναλαμβάνει την φράση: Δόσμου γιαγιά φωτιά. Η γιαγιά απαντάει έλα παραπάνω, ο μικρούλης

και αυτό το παιχνίδι πάιτο γαύγισμα του σκύλου ζεται αποκλειστικά από την γιαγιά ή από την μάνα του παιδιού ή από την μερικά δευτερόλεπτα με το στοματάκι του ανοιχτό πώς τα σκυλιά λυθήκανε αφού ήτανε καλά δεμένα; Γιαγιά και εγγονός ξεσπάνε σε τρανταχτά γέλια και το παιχνίδι συνεχίζεται για αρκετές ώρες έως ότου βα-

Αρνιώτη δείξε σεθασμό στην αρχιτεκτονική μας κληρονομιά. Συντήρησε και αναστήλωσε το παλιό σου σπίτι.

Διατήρησε την κωμόπολη μας καθαρή. Είναι το ελάχιστο που μπορείς να προσφέρεις στους συγχωριανούς και στον εαυτό σου.

ση φαρμάκων κατά κεφαλής φάρμακα απ' ότι οι μη α- μόνο τα μοκρόβια και κα- ρεστα ή επικίνδυνα.

— Ε, τα κανονικά, όπως ξιέρουμι απ' τις παππούδες μας. Όσον κιόρθα μαθαίνει(1) του πιδουδι μ' η μάστουρας και νιένα χαρτελίκι(1)! «Όσουν κό- 6(1) η ψ' χήρη τ'!» μόν' που θα τον ταΐζει(1) κι θα του βαλ(1) σι κανιένα καμαρούν(1) η σι καμιά κουζούδα να κ' άφετι!

Ο μπάριτα Σπύρος όμως φανερώθηκε ιδιότροπος άνθρωπος και τιγκούνης, Θύμωνε, φώναζε, μάλωνε το παιδί και τη γυναίκα του τη παραμάζωνε σα σκυλί! Τις μέρες που είχαν λαδερό φαγητό έδυναν και στο Βασιλάκο κανονική μερόδα. Όταν όμως τύχαινε, να έχουν καλό φαγητό (κρέας ψάρια, ή αυγά για γρήγορο φαγητό) ο μπάριτα Σπύρος έλεγε στη γυναίκα του:

— Βασιλάκη, του πιδί δε τρώει κρέας. Δόσ' του κανένα αρμυδό!

‘Άλλοτε πάλι:

— Ο μικρός στο μεταξύ παραμέρισε και ανακάτωσε τα εργαλεία. ‘Όταν κατέβηκε το αφεντικό, κάθισε στον πάγκο και άρχισε σπασματικά να φάχει, να γυρεύει τα εργαλεία, να ξεφωνίζει. Άλλαφιασε και αζάμωσε να χτυπήσει το παιδί. Βγαίνει τότε η γυναίκα του, τον πιάνουν και τον δένουν στη στύλο!

Για μια στιγμή λέει ο μπάριτα Σπύρος:

— «Καλά μαρή, γιατί μι δέντι!»;

— «Γιατί είσοι λουλός», λέει η κυρά Βασιλική.

— «Κι ποιός σι είπε ότι είμι 'γώ λουλός'; ρωτάει ο μπάριτα Σπύρος.

— «Να, του πιδί που χτάζει(1) τα αναίμα σ'», του απαντάει η γυναίκα του.

Γυρίζει τότε ο μπάριτα Σπύρος και λέει στο παιδί:

**Θηλαζω σημαινει
• • • αγαπω!**

**Ένα παιδάκι
ήρθε στον κόσμο.**

Το δικό σας.

**Βοηθήστε το να
μεγαλώσει σωστά,
όπως η σοφία
της φύσης ορίζει.**

Θηλάστε το.

Το νεογέννητο βρέφος σας περνά την πιο κρίσιμη και ευάλωτη περίοδο της ζωής του. Τους πρώτους 4-6 μήνες η ανάπτυξη και η ωρίμανσή του είναι ιδιαίτερα γρήγορη. Την ίδια εποχή το βρέφος είναι εκτεθειμένο σε διάφορες λοιμώξεις και μικρόβια και ιούς. Η τροφή του είναι ο

αποφασιστικότερος παράγοντας που θα του επιτρέψει να αναπτυχθεί φυσιολογικά, προστατεύοντάς το συγχρόνως από τους κινδύνους που καραδοκούν.

Το μητρικό γάλα είναι η μόνη τροφή που προσφέρει στο βρέφος τις απαραίτητες ουσίες, στις κατάλληλες αναλογίες και στη σωστή σύνθεση.

Από τότε τα πράγματα άλλαξαν. Το αφεντικό μαλάκωσε, η κυρά Βασιλική ανάσανε και το παιδί έτρωγε και κρέας και αυγά και ψάρια.

Έφυγε, όμως, σε λίγο διάστημα. Είχε μάθει καλά την τέχνη!

N.K.